

РАДИОНИЦЕ НА ТЕМУ „НАСИЉЕ – ПОЈАМ И ВРСТЕ“

Дана 14.12.2022.године директор школе Игор Дрманац за ученике петог и осмог разреда одржао је радионицу на тему „Насиље – појам и врсте“. Ученици су били веома активни и сарадљиви, и показали висок ниво знања када је ова тема у питању.

Предлог радионице из пројекта „Школа без насиља“

Назив радионице:	Узраст: (разред)
I. Насиље – појам и врсте	I-IV V/ VI

Трајање:	45 мин
Исходи радионице:	Ученици разумеју шта је насиље, препознају различите врсте насиља.
Простор:	Учионица
Материјал и опрема:	Табла за писање, креда, папир и фломастер/оловка за сваку малу групу. Прилог 3: Облици насилног понашања

1. КАДА ЧУЈЕМ РЕЧ НАСИЉЕ	5 мин
Позвати учеснике да кажу асоцијације (осећања, особине, радње) у вези са насиљем. Водитељ на табли записује асоцијације. Нека учесници излистају што више асоцијација и немојте се задржавати и расправљати о само једном примеру. Нека ово буде права „мождана олуја“ различитих идеја, корисна за следећи корак.	

2. ШТА ЈЕ НАСИЉЕ – „ДЕФИНИЦИЈА“ ?	10 мин
Поделити учеснике у 4 групе. Свака група треба да креира неку врсту дефиниције појма „насиље“ на основу излистаних асоцијација (могу се додати још неке речи и појмови), као када би то морали да објасне некоме ко никада није чуо за тај појам.	

3. РАЗМЕНА	15 мин
У пленуму групе представљају своје дефиниције. Водитељ издваја врсте насиља које учесници наводе и пореди је са поделом коју предлаже програм „Школа без насиља“. Наводи 6 врста насиља: физичко, вербално, психичко, социјално, електронско и сексуално. Водитељ користи прилог 3 за ову радионицу.	

4. Насиље у нашој школи?	15 мин
Водитељ пита учеснике која врста насиља је по њиховом мишљењу најприсутнија у школи? А која им највише смета? Зашто? Да би започели дискусију водитељ поставља питања, како би им помогао да започну разговор. Да ли си приметно да је у школи неко некога :	
* Ударао, шутирао, гађао, затварао у неку просторију? Вређао, исмевао, зафркавао због његове породице, боје коже, места у коме живи , због физичког изгледа или одеће?* Намерно избацивао из друштва, наговарао друге да се са њим не друже?	

❖ Оговарао телефоном или преко интернета, писао ружне поруке, објављивао непријатне, омаловажавајуће или неистините ствари ? Додиривањем чинио некоме непријатност и узнемиравао га?

❖ Присиљавао друге да раде нешто што не желе, да му дају новац или ствари?

Водитељ треба да објасни ученицима да таква понашања називамо насиљем међу децом. Ако деца то раде намерно и често, то је злостављање. Ако одрасли у школи или породици не чине ништа да то спрече или зауставе, ради се о занемаривању дечјих потреба и права. Ученици могу набројати очекивања од других, када су врсте насиља у питању. На крају им покаже постере *Ја сам фаца* и пита их колико се њихови наводи о одређеним облицима насиља поклапају са постерима (црвена боја-физичко насиље, жута-социјално насиље, плава-пожељни облици понашања, зелена-искупљивање за начињену грешку, наранџаста-фер плеј понашање у спорту).

Прилог 3.

Облици насилног понашања

У програму школа без насиља, насиље је дефинисано као сваки облик понашања које има за циљ намерно наношење психичког или физичког бола другоме.

Насиље подразумева разне облике агресивног понашања према другој особи, себи или имовини. Најочитији пример је ситуација у којој се две особе приближних снага туку, а међу најмање очигледним је ситуација у којој се вршњаци задиркују због неких својих нпр. физичких карактеристика.

Да би насиље имало карактер злостављања, мора да поседује још нека својства: да је једна од особа у овој ситуацији приметно слабија, да је изложена насилном понашању које се понавља, које је учестало.

Обично се наводи неколико облика насилничког понашања и злостављања:

- ❖ Вербално – називање погрдним именима, ругање, омаловажавање...
- ❖ Физичко – ударање, гурање, отимање и уништавање ствари...
- ❖ Социјално – оговарање, избегавање, игнорисање, ширење лажних и гласина...
- ❖ Психолошко – претећи погледи, гримасе, исмевање, ухођење, уцењивање...
- ❖ Сексуално – разни нивои физичког контакта (миловање, додиривање, загрљаји, присиљавање на сексуални однос...) који за једну од страна нису пожељни или за узраст нису адекватни.
- ❖ Електронско насиље – претеће поруке, вређање, ширење гласина, уцене које једна особа или више њих упућује другоме користећи високу технологију (мобилни, интернет), лажно представљање и манипулисање са циљем придобијање особе на за узраст неадекватно (најчешће сексуално) понашање.